

חוק הרשויות המקומיות (משמעת), תשל"ח-1978 *

1. בחוק זה, "רשות מקומית" – עירייה, מועצה מקומית או איגוד ערים. הגדרה
2. (א) יוקמו בתי דין למשמעת של עובדי הרשויות המקומיות שתפקידם לשפוט את עובדי הרשויות המקומיות על עבירות משמעת לפי חוק זה (להלן – בתי הדין).
(ב) בתי הדין יוקמו –
(1) בירושלים, בתל-אביב-יפו ובחיפה (לבית דין כאמור ייקרא בית דין מקומי);
(2) לכל אזור במדינה ששר הפנים יקבע את תחומי בצו (לבית דין כאמור ייקרא בית-דין אזורי); לבית דין אזורי תהא סמכות לדון בעבירות משמעת של עובדי הרשויות המקומיות הנמצאות בתחום האזור אשר לו הוקם בית הדין (להלן – הרשויות האזוריות).
3. (א) חברי בית דין מקומי יהיו עובדי הרשות המקומית שבה הוקם בית הדין; שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, ימנה אותם מתוך שלוש רשימות, והן:
(1) רשימת העובדים הכשירים להתמנות שופטי בית משפט שלום, שערך שר המשפטים;
(2) רשימה שהגישה מועצת הרשות המקומית;
(3) רשימה שהגיש ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי הרשות המקומית; לא הגיש ארגון העובדים רשימה כאמור תוך חדשים מיום שנמסרה לו דרישה לעשות כן, ימונו חברים לבית הדין מתוך כלל עובדי הרשות המקומית.
(ב) חברי בית דין אזורי יהיו עובדי הרשויות האזוריות; שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים, ימנה אותם מתוך שלוש רשימות, והן:
(1) רשימת העובדים הכשירים להתמנות שופטי בית משפט שלום, שערך שר המשפטים;
(2) רשימות שהגישו מועצות הרשויות האזוריות;
(3) רשימה שהגיש ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי הרשויות האזוריות; לא הגיש ארגון העובדים רשימה כאמור תוך חדשים מיום שנמסרה לו דרישה לעשות כן, ימונו חברים לבית הדין מתוך כלל עובדי הרשויות האזוריות.
(ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בצו את המספר המינימלי של העובדים המוצעים לחברי בית הדין בכל אחת מהרשימות לפי סעיף זה; פחת מספר המוצעים ברשימה פלוגית מהמינימום שנקבע לה, והרשאי להגישה לא השלים אותה תוך 60 יום מיום שנמסרה לו דרישה לעשות כן, רשאי שר המשפטים להשלים את הרשימה.
4. (א) מינויו של חבר בית דין יהיה לתקופה של חמש שנים, אולם מי שתמה תקופת מינויו מותר לחזור ולמנותו.
(ב) חבר בית דין שהחל לדון בענין פלוגי תוך תקופת מינויו, רשאי לסיימו גם לאחר שתמה תקופת זו.

* נתקבל בכנסת ביום ו' בתמוז תשל"ח (11 ביולי 1978); הצעת החוק דוברי הסבר פורסמו בה"ח 1176, תשל"ח, עמ' 221.

5. שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, ימנה לכל בית דין אב בית דין וממלא מקומו מבין חברי בית הדין שנתמנו לפי סעיף 3. אב בית דין
6. המיניוויים של חברי בתי הדין, אבות בתי הדין וממלאי מקומם יפורסמו ברשומות. פרטום
7. (א) בית דין ידון בצוותים של שלושה שימנה אב בית הדין לכל דיון בענין פלוני; ככל צוות יהיה חבר אחד מכל אחת משלוש הרשימות הנזכרות בסעיף 3, ובלבד שבדיון בבית דין אזורי לא ימונה לצוות חבר בית הדין שהוא עובד של הרשות שהנאשם עובד בה. הרכב צוותי בתי הדין
- (ב) אב בית הדין ימנה את היושב-ראש לכל צוות; נמנה אב בית הדין עצמו עם הצוות – יהיה הוא היושב-ראש.
8. חדל חבר בית הדין, שלא מחמת יציאה לקיצבה, להיות עובד הרשות המקומית שבה עבד כשנתמנה, או מלאו לו שבעים שנה, תיפסק כהונתו כחבר בית הדין; אולם רשאי הוא, באישור אב בית הדין, לסיים את הדיון בענין פלוני שהחל בו לפני הפסקת כהונתו. הפסקת הכהונה
9. עובד רשות מקומית שעשה אחת מאלה אשם בעבירת משמעת:
- (1) עשה מעשה או התנהג באופן שפגע במשמעת עובדי הרשות המקומית;
  - (2) לא קיים את המוטל עליו כעובד הרשות המקומית על פי חוק, תקנה, נוהג, הוראה כללית או הוראה מיוחדת שניתנה לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;
  - (3) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד הרשות המקומית או התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתה או בשמה הטוב של הרשות המקומית;
  - (4) התנהג התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר איתו;
  - (5) השיג את מינויו כעובד הרשות המקומית במסירת ידיעה כוזבת או בהעלמת עובדה הנוגעת לענין, או בשימוש באיומים או בכוח או באמצעים פסולים אחרים;
  - (6) הורשע על עבירה שיש עמה קלון.
- עבירות משמעת
10. ראש רשות מקומית ימנה אדם לקבלת קובלנות ולהגשת תובענות לבית הדין נגד עובדי אותה רשות מקומית הנאשמים בביצוע עבירות משמעת לפי חוק זה (להלן – תובע); המינוי יכול שיהא כללי או לצורך ענין מסויים. מינוי תובע
11. ראש רשות מקומית או מי שהוא הסמיך לכך או היועץ המשפטי לממשלה רשאים להגיש לתובע קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד הרשות המקומית. קובלנה
12. ראש רשות מקומית רשאי למנות לענין חוק זה חוקרים שיפעלו לפי הוראות התובע; המינוי יכול שיהא כללי או לצורך ענין מסויים; לא נתן התובע לחוקר הוראה לענין פלוני, רשאי ראש הרשות המקומית לתיתה. מינוי חוקרים
13. בענינים שהם בסמכות של בית הדין יהיו לתובעים ולחוקרים הסמכויות שאפשר להעביקם לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות) 1, וסעיף 3 לאותה פקודה יחול על חקירות של תובעים או חוקרים מכוח סמכויות אלה, בשינויים המחוייבים לפי הענין. סמכויות חקירה
14. ראה התובע שיש בקובלנה ובחומר החקירה ראיות מספיקות לכאורה לאישום עובד רשות מקומית בעבירת משמעת, רשאי הוא להגיש נגדו תובענה לבית הדין; החליט התובע הגשת תובענה

1 חוקי א"י, כרך א', פרק ל"ד, עמ' 439.

שלא להעמיד את העובד לדין רשאי היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך לחייבו לעשות כן.

שמירת סמכות
של ראש רשות
מקומית

15. אין בהוראות סעיפים 10 עד 14 כדי למנוע ראש רשות מקומית מלהתרות או לנזוף בעובד על מעשה או מחדל שיש בו משום עבירת משמעת; התראה או נדיפה כאמור לא יראוה כאמצעי משמעת לענין סעיף 19.

החלת הוראות
חוק ועדות חקירה

16. בכפוף לאמור בסעיף 22 יהיו לבתי הדין כל הסמכויות הנתוגות לוועדות חקירה לפי סעיפים 8 עד 11 ו-27(ב) לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968.²

אמצעי משמעת

17. בית דין מוסמך להחליט על אחד או אחדים מאמצעי משמעת אלה:

- (1) התראה;
- (2) נדיפה;
- (3) שלילת זכויות הוותק, כולן או מקצתן, הכל לתקופה שיקבע;
- (4) הורדה בדריגה או הקפאתה, במידה ולתקופה שיקבע;
- (5) הפקעת משכורת עד החלק הששי ממנה לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים;
- (6) העברה – בתיאום עם ראש הרשות המקומית – למשרה אחרת, בהגבלת זמן או ללא הגבלה;
- (7) פסילה, לאחר העברה כאמור בפסקה (6), למילוי תפקידים מסויימים, במידה ולתקופה שיקבע;
- (8) פיטורים בתשלום פיצויי פיטורים, כולם או מקצתם, או ללא תשלום פיצויי פיטורים;
- (9) פסילה, לאחר פיטורים או פרישת העובד מעבודתו ברשות המקומית בדרך אחרת, למילוי תפקידים מסויימים ברשות המקומית או בכלל הרשויות המקומיות, לצמיתות או לתקופה שיקבע;
- (10) פסילה, לאחר פיטורים או פרישת העובד מעבודתו ברשות המקומית בדרך אחרת, לעבודה ברשות המקומית או בכלל הרשויות המקומיות, לצמיתות או לתקופה שיקבע;
- (11) בצירוף לאמצעי משמעת אחר – פרסום החלטת בית הדין, כולה או מקצתה, באופן שיקבע בית הדין.

פיטורים על תנאי

18. (א) החליט בית הדין לפטר עובד, רשאי הוא להורות בגזר הדין שהפיטורים יהיו על תנאי; מי שנידון לפיטורים על תנאי לא ישא את ענשו אלא אם עבר – תוך תקופה שנקבעה בגזר דינו ואשר לא תפתח משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן – תקופת התנאי) – אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בגזר הדין והורשע בשל עבירה כזאת (להלן – עבירה נוספת) תוך תקופת התנאי או לאחריה.

(ב) תקופת התנאי תתחיל מיום מתן גזר הדין זולת אם הורה בית הדין אחרת.

9 (ג) קביעת העבירה הנוספת לפי סעיף קטן (א) יכול שתהיה בציון עבירה לפי סעיף 9 או בציון סוג של מעשים או מחדלים או בפירוט מעשים או מחדלים מסויימים.

(ד) הטיל בית הדין עונש של פיטורים על תנאי, רשאי הוא בנוסף על כך להטיל על העובד גם אחד או אחדים מאמצעי המשמעת המפורטים בסעיף 17 (1) עד (7) ולפרסם את החלטתו כאמור בסעיף 17(11).

² ס"ח תשכ"ט, עמ' 28.

19. לא יבקטו נגד עובד רשות מקומית אמצעי משמעת על עבירת משמעת אחת יותר מפעם אחת. אין מענישים פעמיים על עבירה אחת
20. בכפוף להוראות חוק זה יחולו הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963³ (להלן – חוק המשמעת), למעט סעיפים 19 עד 30, על עובדי הרשויות המקומיות, על חברי בתי הדין ועל ההליכים בבתי הדין, וסמכויות בתי הדין יהיו כסמכויות בית הדין למשמעת לפי חוק המשמעת, הכל בשינויים ובתיאומים שיקבע שר הפנים באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת. החלת הוראות חוק שירות המדינה (משמעת)
21. (א) הוצאות החזקתו וניהולו של בית דין מקומי ייכללו בתקציב הרשות המקומית שבה הוקם בית הדין. הוצאות
- (ב) שר הפנים יקבע בתקנות את מקום מושבם וסדרי ניהולם והחזקתם של בתי הדין האזוריים וחלוקת ההוצאות הכרוכות בכך בין הרשויות האזוריות.
22. שר המשפטים יקבע בתקנות את הליכי ההעמדה לדין לפני בתי הדין ואת סדרי הדין בהם. סדרי הדין
23. (א) אמצעי משמעת שהחליט עליו בית דין לא יבוצע אלא לאחר שנמסר לידי העובד העתק מאושר של החלטה ולאחר שחלפה תקופת הערעור; הוגש ערעור, לא תבוצע החלטה אלא לאחר שנמסר לעובד העתק מאושר של פסק הדין בערעור. ביצוע החלטות בית הדין
- (ב) החליט בית דין לפטר עובד או להעבירו למשרה אחרת, רשאי הוא להורות בהחלטתו על ביצוע מידי אם ראה שחומרת העבירה מצדיקה זאת.
- (ג) שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר ביצוען של החלטות בתי הדין בידי הרשויות הנוגעות בדבר.
24. (א) פסק דין של בית דין ניתן לערעור של העובד ושל התובע, לפני שופט של בית המשפט העליון, לא יאוחר מהיום השלושים לאחר שניתן פסק הדין, אם ניתן בפני המערער, או לאחר שהומצא לו העתק ממנו, אם ניתן שלא בפניו. ערעור על החלטת בית הדין
- (ב) החליט בית הדין על ביצוע מידי של פטורים או על העברה מיידית למשרה אחרת כאמור בסעיף 23(ב), רשאי שופט בית המשפט העליון, על פי בקשת העובד, לעכב את הביצוע עד להחלטה בערעור, ואם כבר פוטר העובד או הועבר כאמור לפי החלטה – להורות על החזרה למשרתו; נתן השופט החלטה לפי סעיף זה, רשאי הוא גם לצוות על השעיית העובד מתפקידו.
- (ג) החליט השופט לבטל החלטה בדבר פטורי עובד או בדבר העברתו למשרה אחרת, יהיה הביטול, לכל דבר, בר תוקף למפרע מיום ביצוע הפטורים או ההעברה.
- (ד) בבואו להכריע בערעור רשאי השופט לעשות אחת מאלה:
- (1) לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את פסק הדין או לבטלו ולתת אחר במקומו, או להחזיר את הדין עם הוראות לבית הדין;
- (2) לדחות את הערעור;
- (3) ליתן בקשר לפסק הדין כל החלטה אחרת שבית הדין היה מוסמך לתיתה.
- (ה) השופט רשאי לדחות ערעור אף אם קיבל טענה שנטענה, אם היה סבור כי לא נגרם עיוות דין.

³ ס"ח תשכ"ג, עמ' 50.

- (ו) לענין הערעור, הכרעת הדין וגזר הדין מהווים יחד את פסק הדין.
 (ז) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את סדרי הדין בערעור וכן בבקשות לעיכוב ביצוע והחזרה למשרה לפי סעיף זה.

25. (א) בסעיף 171 לפקודת העיריות⁴ —

- (1) המלים "ובאישור הממונה" — יימחקו;
 (2) בפסקה (1), אחרי "לפטרו" יבוא "שלא מחמת עבירת משמעת כמשמעותה בחוק הרשויות המקומיות (משמעת), תשל"ח—1978";
 (3) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) על פי החלטת בית דין למשמעת לפי החוק האמור בפסקה (1)."

(ב) בסעיף 184 לפקודת העיריות, פסקה (2) — בטלה.

26. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

27. תחילתו של חוק זה ששה חדשים מיום פרסומו.

28. (א) חוק זה לא יחול על ביצוע החלטה סופית אשר לפני תחילתו ניתנה בבית דין למשמעת של עובדי רשות מקומית שהיה קיים אותה שעה, והליכים שהיו תלויים ועומדים לפני בית-דין כאמור, ימשיכו בהם, ויבצעו החלטות שניתנו בהם, כאילו חוק זה לא נתקבל.
 (ב) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א) יחול חוק זה גם על עבירת משמעת שנעברה לפני תחילתו, ובלבד שניתן היה להעמיד עובד לדין משמעתי בשל עבירה זו גם בשעת ביצועה.

יוסף בורג
 שר הפנים

מנחם בגין
 ראש הממשלה

יצחק נבון
 נשיא המדינה

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

